

**Seletuskiri Vallavolikogu otsuse eelnõu
„Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023-2027“
juurde**

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 kohaselt on omavalitsusüksuse ülesanne korraldada vallas või linnas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalse abi andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla või linna teede ehitamist ja korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

Ehitusseadustiku § 92 lõige 1 ütleb, et tee on rajatis, mis on ette nähtud inimeste, sõidukite või loomade liikumiseks või liiklemiseks. Tee osaks loetakse tunnel, sild, viadukt ja muud liiklemiseks kasutatavad ning tee toimimiseks vajalikud rajatised.

Ehitusseadustiku § 92 lõige 2 ütleb, et maantee on väljaspool linnu, alevide ja alevikke paiknev tee sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.

Ehitusseadustiku § 92 lõige 7 ütleb, et kohalik tee on tee, mille osas omaniku ülesandeid täidab kohaliku omavalitsuse üksus. Kohalik tee võib olla avalikuks kasutamiseks määratud eratee, kohaliku omavalitsuse üksusele kuuluv tee või kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse kohaselt kohaliku omavalitsuse hallatav kohaliku liikluse korraldamiseks vajalik muu tee.

Ehitusseadustiku § 97 lõike 1 kohaselt tuleb teed ja tee toimimiseks vajalikud rajatised hoida korras viisil, et need vastaksid nõuetele ning tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks.

Teehoiukava eesmärgiks on koostada valla vajadusi ning võimalusi arvestav teehoiukava, millega planeerida valla eelarvest teede ehituse- ja hooldusega seonduvat rahastamist, samuti teavitada avalikkust (sh vallakodanikud, ettevõtjad, organisatsioonid ja seotud isikud) valla teede ja tänavavõrgu korrashoiul planeeritavatest tegevustest. Lisaks võimaldaks teehoiukava planeerida projektitegevusi ja nende rahastamist riiklikest vahenditest.

Teehoiukavas toodud maksumused on hinnangulised ja täpsed maksumused selguvad tööde käigus.

Viljandi valla teehoiukava koosneb kahest dokumendist:

- 1) Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023-2027, kus on välja toodud tänaseks teadaolevad lähiaastate planeeritavad teedega seotud investeeringud, mis võivad lähtuvalt valla arengust või välistest teguritest (nt riigipoolse rahastuse muudatused, erinevate toetusmeetmete avanemine, eraarendajate tegevus jne) muutuda.
- 2) Viljandi valla kergliiklusteede ehitamise prioriteetide järjestus, millega on ära reguleeritud kergliiklusteede ehitamise prioriteetsus.

Viljandi Vallavalitsus kinnitas 02.05.2023 korraldusega nr 204 „Viljandi valla arengukava aastateks 2022–2030, Viljandi valla eelarvestrateegia aastateks 2022-2026 ja Viljandi valla teehoiukava aastateks 2022-2026 ülevaatamise ja uuendamise ajakava kinnitamine“ arengukava, eelarvestrateegia ja teehoiukava ülevaatamise ja uuendamise ajakava. Muudatusettepanekute esitamise tähtjaks määrati 14.05.2023 (vastav üleskutse avaldati valla infokanalites). Kokku laekus 47 ettepanekut, mille osas on ametnikud ja Vallavalitsus seisukoha kujundanud.

Arengukava eelnõu I lugemine toimus volikogu 29. juuni istungil, kus otsustati I lugemine lõpetada ja suunata arengukava eelnõu avalikustamisele. Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks määrati 21. august kell 10.00 ja II lugemise ajaks septembrikuu volikogu istung.

Vallavalitsus korraldas neli avalikku arutelu, kus arutati arengukava, eelarvestrateegia ja teehoiukava eelnõude üle. Arutelud toimusid:

- 14. august, kell 17.30 – Viiratsi Rahvamajas, Sakala tn 3, Viiratsi alevik;
- 15. august, kell 17.30 – Mustla Rahvamajas, Posti tn 52e, Mustla alevik;
- 16. august, kell 17.30 – Kolga-Jaani Rahvamajas, Viljandi mnt 2, Kolga-Jaani alevik;
- 17. august, kell 17.30 – Ramsi Vaba Aja Keskuses, Ramsi tee 5, Ramsi alevik.

Avalikustamise perioodil laekus 49 ettepanekut.

Arengudokumentide ülevaatamise protsessi käigus on kokku laekunud 96 ettepanekud, mille osas on ametnikud ja Vallavalitsus seisukoha kujundanud vt. „Muudatusettepanekud 2023“.

Vallavalitsuse poolt heaks kiidetud teehoiukava eelnõus on lisatud 2027. aasta. Teehoiukavva on alates 2024 aastast planeeritud lisaks 30 000 eurot, seda seoses muudatusettepanekuga hakata toetama erateede remonti. Lisatud on 2024 aasta teede remondi ja investeeringute eeldatavad maksumused, aluseks võetud 2023 aasta hinnad 5% juurde hindlusega. Lisaks on juurde lisatud kaks mustkatte ehituse lõiku üks Mustla alevikus (Lille tänav) ja teine Sooniku tee (Sinialliku külas). Seoses kruusateede ja pindamise hangete tulemustest on korrigeeritud 2023 aasta teede ehitusmaksumusi ja näidatud pakkumuse maksumusi teede lõikes. Kuna hangete tulemustena muutusid enamuste teede maksumused soodsamaks, siis sai vabanev raha ümber tõstetud teiste ridade peale. (Kruusateedest vabanenud 91 000 eurot jaotati nii, et 20 000 eurot lisati erakorraliste tööde teekatte reale ja 71 000 eurot lisati talihooldde reale). Säilituspindamise real jäi 25 000 eurot hetkel vabaks mida kasutame pindamise lisamahtude katteks. Kuna Loodimõisa-Oru tee on iseloomult investeering, siis sai antud rida tõstetud investeeringute blokki ja täpsustati 2023 aasta toetuse ja omaosaluse summa. Kergliiklusteede ehitamise prioriteetide järjestusse on lisatud kergliiklusteed mis olid teehoiukavas, kuid ei kajastunud kergliiklusteede tabelis, lisaks on korrigeeritud prioriteetide järjestust.

Määruse „Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023 – 2027“ vastuvõtmisega kehtestatakse Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023 – 2027 ja tunnistatakse kehtetuks Viljandi Vallavolikogu 27.10.2022 otsus nr 99 „Viljandi valla teehoiukava aastateks 2022 – 2026“.

Koostaja: arengu- ja hankepeaspetsialist Erki Heinaste